

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 201

ALKOHOLSTATISTIKK 1965

ALCOHOL STATISTICS
1965

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1966

Norges offisielle statistikk, rekke XII

Norway's Official Statistics, Series XII

Rekke XII

Boktrykk 1965

- Nr. 187 Alkoholstatistikk 1964 *Alcohol statistics*

Rekke XII

Boktrykk 1966

- Nr. 188 Økonomisk utsyn over året 1965 *Economic Survey*
— 189 Psykiatriske sykehus 1964 *Hospitals for Mental Disease*
— 190 Skogstatistikk 1964 *Forestry Statistics*
— 191 Syketrygden 1964 *National Health Insurance*
— 192 Samferdselsstatistikk 1964 *Transport and Communication Statistics*
— 193 Utenrikshandel 1965 I *External Trade I*
— 194 Folkemengdens bevegelse 1964 *Vital Statistics and Migration Statistics*
— 195 Statistisk årbok 1966 *Statistical yearbook of Norway*
— 196 Helsestatistikk 1964 *Health Statistics*
— 197 Forsikringselskaper 1964 *Sociétés d'assurances*
— 198 Norges postverk 1965 *Statistique postale*
— 199 Stortingsvalget 1965 II *Storting Elections*
— 200 Utenrikshandel 1965 II *External Trade II*
— 201 Alkoholstatistikk 1965 *Alcohol Statistics*

Norges offisielle statistikk, rekke A

Norway's Official Statistics, Series A

Rekke A

Stensil-, offsettrykk 1966

- Nr. 145 Undervisningsstatistikk 1964—65 V Universiteter og høgskoler *Educational Statistics V Universities*
— 146 Lønnsstatistikk for funksjonærer i bankvirksomhet pr. 1. september 1965 *Salaries of Bank Employees*
— 147 Lønnsstatistikk for funksjonærer i forsikringsvirksomhet pr. 1. september 1965 *Wage Statistics for Salaried Employees in Insurance Activity*
— 148 Daginstitusjoner for barn 1963 *Nursery Schools and Day Nurseries*
— 149 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart November 1965 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade*
— 150 Dødsårsaker 1964 Hovedtabeller *Causes of Death Main Tables*
— 151 Barnevernsstatistikk 1964 *Child Welfare Statistics*
— 152 Husmorvikarvirksomhet og hjemmesykepleie 1964 *Housewife Substitute Services and Home Nursing*
— 153 Markedstall Bedriftstellingen 1963 I Bergverksdrift m.v. og industri *Market Data. Census of Establishments I. Mining and Quarrying, Manufacturing*
— 154 Hotellstatistikk 1965 *Hotel Statistics*

Forts. 3. omlagseide.

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 201

ALKOHOLSTATISTIKK 1965

ALCOHOL STATISTICS
1965

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1966

Tidligere utkommet

Alkoholstatistikk I og II. Forbruk av brændevin, vin og øl i Norge 1814—1909 NOS V 124, 1908—1911 V 199.

Alkoholstatistikk III. Drukkenskapsarrestasjoner i Norge 1896—1912 NOS VI 63.

Drukkenskapsforseelser 1913—1915 NOS VI 78, 1916—1917 VI 143.

Alkoholstatistikk 1918—1919 NOS VI 190, 1920—1921 VII 62, 1922—1923 VII 129, 1924—1925 VII 196, 1926—1927 VIII 71, 1928—1929 VIII 124, 1946 X 145, 1947—1948 X 192, 1949—1950 XI 66, 1951—1952 XI 137, 1953 XI 193, 1954 XI 213, 1955 XI 242, 1956 XI 283, 1957 XI 324, 1958 XI 352, 1959 XII 26, 1960 XII 61, 1961 XII 82, 1962 XII 119, 1963 XII 150, 1964 XII 187.

Forbudsavstemningen 18. oktober 1926 NOS VIII 14.

Tabeller og oversikter over alkoholstatistikken er for årene 1930—1945 trykt i Statistisk årbok og Statistiske Meddelelser.

Forord

Alkoholstatistikk 1965 gir stort sett samme oppgaver som tidligere årganger over priser, bevillinger, forbruk, forseelser og alkoholistforsorg.

Førstesekretær Kristoffer Aulie og konsulent Halvor Skraastad har stått for arbeidet med statistikken.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 25. juli 1966.

Petter Jakob Bjerve

Idar Møglestue

Preface

Alcohol Statistics 1965 contains, in approximately the same form as previous volumes, data on prices, licences for sale of alcoholic beverages, consumption, misdemeanours of drunkenness, the activities of the Temperance Boards, etc.

This publication has been prepared by Mr. Kristoffer Aulie and Mr. Halvor Skraastad.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 25 July 1966.

Petter Jakob Bjerve

Idar Møglestue

Innhold

	Side
Oversikt	
I. Innledning	7
II. Priser og avgifter	7
III. Salgs- og skjenkebevillinger	8
1. Kommuner med alkoholomsetning	9
2. Salgs- og skjenkesteder	10
IV. Forbruk av alkohol	10
V. Konsumentenes utgifter og statens inntekter på alkoholomsetningen	13
VI. Hjemmebrenning, smugling og gauking m. v.	14
VII. Drukkenskapsforseelser	14
VIII. Promillekjøring	16
IX. Den offentlige alkoholistforsorg	16
Sammendrag på engelsk	18

Tabeller

I. Kommuner med og uten bevillinger for omsetning av brennevin, vin og øl....	22
II. Fylkesvise oppgaver over kommuner med og uten bevillinger for omsetning av brennevin, vin og øl	23
III. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl	24
IV. Tilsverking, innforsel og utforsel av etyllalkohol	25
V. Forbruket av sprit, brennevin og vin til tekniske og medisinske formål	25
VI. A/S Vinmonopolets salg og innenlands konsum av brennevin	25
VII. A/S Vinmonopolets salg og innenlands konsum av vin	26
VIII. Konsum av øl	26
IX. Konsum av brennevin, vin og øl	26
X. Konsum av brennevin, vin og øl i 3 større landsdeler	27
XI. Konsumentenes gjennomsnittsutgifter pr. liter brennevin, vin og øl	27
XII. Konsumentenes alkoholutgifter	28
XIII. Statens alkoholinntekter	28
XIV. Vedtatt forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.	29
XV. Fylkesvise oppgaver over vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.	29
XVI. Drukkenskapsforseelser registrert i alt og forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende	30
XVII. Drukkenskapsforseelser med og uten arrestasjon etter kjønn	31
XVIII. Månedsvise oppgaver over drukkenskapsforseelser	32
XIX. Drukkenskapsforseelser i de enkelte bykommuner	33
XX. Motorvognførere ildagt straff for promillekjøring	34
XXI. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene	34
XXII. Alkoholmisbrukere behandlet av edruskapsnemndene etter behandlingsmåten	35
XXIII. Pasienter i offentlige og godkjente private kursteder for alkoholikere	35
XXIV. Edruskapsnemndenes utgifter.....	36

Standardtegn

. Tall kan ikke forekomme
— Null

Contents

	<i>Page</i>
General survey	Page
I. Introduction	7
II. Prices and excise duties	7
III. Licences for sale and serving	8
1. Municipalities with licences for serving	9
2. Establishments licensed for sale and serving	10
IV. Consumption of alcohol	10
V. Consumers' expenditure and government income on alcoholic beverages	13
VI. Illegal distillation, smuggling, illegal sale etc.	14
VII. Drunkenness	14
VIII. Drunken driving	16
IX. Care of alcoholics by the public authorities	16
English summary	18

Tables

I. Rural municipalities with and without licences for various kinds of alcoholic beverages	22
II. Rural municipalities with and without licences for sale or serving of alcoholic beverages, by county	23
III. Establishments licensed for sale and serving of spirits, wines and beer	24
IV. Production, imports and exports of spirits, wines and beer	25
V. Consumption of spirits and wines for technical and medical use	25
VI. The Wine Monopoly's sales and domestic consumption of spirits	25
VII. The Wine Monopoly's sales and domestic consumption of wines	26
VIII. Consumption of beer	26
IX. Consumption of spirits, wines and beer	26
X. Consumption of spirits, wines and beer in three principal regions of the country	27
XI. Consumers' average expenditure per litre of spirits, wines and beer	27
XII. Consumers' expenditure on spirits, wines and beer	28
XIII. Government income from the sale of alcoholic beverages	28
XIV. Persons dealt with summarily (fined) and convicted for illegal distillation, smuggling, illegal sale etc. of spirits	29
XV. Persons dealt with summarily (fined) and convicted for illegal distillation, smuggling, illegal sale etc. of spirits, by county	29
XVI. Misdemeanours of drunkenness total and misdemeanours committed by local population	30
XVII. Misdemeanours of drunkenness with and without arrest, by sex	31
XVIII. Misdemeanours of drunkenness by months	32
XIX. Misdemeanours of drunkenness in various towns	33
XX. Motor vehicle drivers sentenced for driving under influence of alcohol	34
XXI. Persons reported to the Temperance Boards	34
XXII. Persons dealt with by the Temperance Boards, by action taken	35
XXIII. Patients in institutions for alcoholics owned or authorized by Central Government	35
XXIV. Expenditure of the Temperance Boards	36

Explanation of Symbols

- Category not applicable
- Nil

Oversikt

I. Innledning.

Den offisielle alkoholstatistikk inneholder oppgaver over tilvirking, innførsel, utførsel og forbruk av etyllalkohol, alkoholpriser, forbruernes alkoholutgifter, statens inntekter av alkoholomsetningen, alkoholbevillinger, forseelser mot alkohollovene, drukkenskapsforseelser og den offentlige alkoholistforsorg. I publikasjonen er det også tatt med oppgaver over motorvognførere straffet for promillekjøring.

Tilvirking, kjøp, salg og bruk av alkohol er regulert ved en rekke lover og forvaltningsbestemmelser. Denne regulering gir grunnlag for en pålitelig statistikk over lovlige tilvirking og omsetning av alkoholholdige drikkevarer. Det er imidlertid en kjent sak at det blir tilvirket betydelige kvanta alkoholholdige varer i hjemmene, til dels i strid med gjeldende bestemmelser. Omfanget av denne virksomhet er det naturlig nok vanskelig å måle. Et forsøk på å anslå omfanget av hjemmebrenningen er gjort i 1965 ved Statens institutt for alkoholforskning¹⁾.

Oppgavene til alkoholstatistikken blir innhentet fra Finansdepartementet, A/S Vinmonopolet, politimestrene, Statens Edruskapsråd og Den norske Bryggeriforening. For tilvirking av råsprit mottar Byrået oppgavene i liter 100 prosent alkoholstyrke (alkoholliter). De andre mengdeoppgavene for sprit, brennevin, vin og øl blir gitt i vareliter eller kg. For disse vareslag gir alkoholstatistikken beregnede mengdeoppgaver i alkoholliter.

II. Priser og avgifter.

Salgsprisene på brennevin, vin og øl er for en vesentlig del bestemt av statens avgiftspolitikk for disse varene. Av prisene på alkoholholdige drikkevarer i 1965 var gjennomsnittlig 60 prosent avgifter til statskassen.

I 1965 ble det ikke foretatt noen generelle prisendringer på brennevin og vin. Den 1. mars ble imidlertid prisene på noen svake viner, vesentlig i de høyere prislag, satt opp med fra kr. 0,50 til kr. 1,— pr. flaske. Tilsvarende prisforhøyelser ble gjennomført for de fleste merker champagne og annen musserende vin. Fra 1. mai ble prisene på noen få brennevinmerker justert. Detaljavansen på øl ble hevet fra midten av januar 1965. Dette førte til at prisene regnet pr. halvflaske øl gikk opp med 1 øre for lagerøl, med 3 øre for pilsener- og bayerøl og med 5 øre for eksport- og bokkøl. Den 1. juli la bryggeriene på alle halvflaskeprisene med 2 øre, helflaskeprisene med 4 øre

¹ Sverre Brun-Gulbrandsen: *Hjemmebrenning i Norge*. Oslo 1965.

og literprisene med 5 øre. Regnet pr. halvflaske medførte dette en prisoppgang på gjennomsnittlig 3 øre for lager-, pilsener- og bayerøl, mens utsalgsprisene for eksport- og bokkøl ble holdt uforandret.

I gjennomsnitt gikk utsalgsprisene på alkoholholdige drikkevarer opp med 3 prosent fra 1964 til 1965. Utsalgsprisene på øl steg med 5 prosent og på brennevin med gjennomsnittlig 2 prosent. Gjennomsnittsprisen på vin var i 1965 ubetydelig høyere enn året før.

Tabell 1. Indekstall for utsalgsprisene på alkoholholdige drikkevarer. 1959 = 100.

	Priser i løpende kroner				Priser i 1959-kroner ¹			
	Brennev vin	Vin	Øl	I alt	Brennev vin	Vin	Øl	I alt
1960.....	102,6	99,6	101,1	101,8	102,3	99,3	100,8	101,4
1961.....	102,7	99,6	102,3	102,2	98,1	96,8	99,4	99,3
1962.....	110,6	101,8	113,5	110,7	102,0	94,0	104,8	102,2
1963.....	114,1	102,4	114,6	113,0	102,7	92,2	103,2	101,7
1964.....	122,1	102,7	119,7	119,3	104,0	87,5	102,0	101,6
1965.....	124,9	103,3	125,8	123,0	102,1	84,4	102,8	100,5

¹ Beregnet etter Statistisk Sentralbyrå's konsumprisindeks.

Vektene som er brukt ved utregningen av indekstallene i tabell 1, er beregnet på grunnlag av omsetningsverdiene for brennevin, vin og øl i 1959. Som representantvarer er brukt de samme brennevins- og vinmerker som brukes ved beregningen av Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks; det vil si at løpende prisoppgaver innhentes for 16 brennevinsmerker og for 13 vinmerker. Ølindekksen er beregnet som et gjennomsnitt av halvflaskeprisen på øl i de tre skatteklasser.

III. Salgs- og skjenkebevillinger.

Statistikken over bevillinger til omsetning av alkoholholdige drikkevarer gir opplysninger om kommunale årsbevillinger (ikke sesongbevillinger) og skjenkebevillinger gitt av Sosialdepartementet til turist- og høyfjellshoteller. Da hovedregelen er at lagerøl kan omsettes uten salgs- eller skjenkebevilling, gir bevillingsstatistikken ingen opplysninger om tallet på forretninger og bevertningssteder som omsetter alkoholsvakt øl. Når det i kommentarene til tabellene står byer eller herreder med eller uten alkoholomsetning, nyttes ordet alkoholomsetning i betydningen salg og/eller skjenking av brennevin, vin, eksport- og bokkøl eller pilsener- og bayerøl.

1. Kommuner med alkoholomsetning.

Pr. 15. juni 1965 var det gitt kommunale årsbevillinger eller departementsbevillinger til omsetning av alkoholholdige drikkevarer i 283 (61 prosent) av landets 466 kommuner. Beviling til alkoholomsetning var gitt i 94 prosent av bykommunene og i 57 prosent av herredskommunene.

Tabell 2. Kommuner med og uten bevilling for omsetning av brennevin, vin og øl.

	Herredskommuner			Bykommuner			Hele landet		
	1963	1964	1965	1963	1964	1965	1963	1964	1965
Brennevin, vin og alt slags øl	55	48	46	30	30	30	85	78	76
Vin og alt slags øl	66	68	64	15	11	9	81	79	73
Vin, pilsener- og bayerøl	41	41	45	3	1	3	44	42	48
Alt slags øl	31	24	16	1	1	1	32	25	17
Pilsener- og bayerøl ...	99	64	68	1	1	1	100	65	69
Ingen alkoholbevillinger	339	231	180	8	5	3	347	236	183
I alt	631	476	419	58	49	47	689	525	466

Det var 6 færre kommuner med alkoholomsetning i 1965 enn året før, noe som skyldes kommunenesammenslåingene. Fra 1. januar 1965 ble 98 kommuner slått sammen til 39 kommunale enheter. Av disse kommunene hadde 26 alkoholomsetning i 1964, mens bevilling for omsetning av alkoholholdige drikkevarer ble gitt i 14 av de nye kommunene i 1965. Det vil si at tallet på kommuner med alkoholomsetning gikk ned med 12 som en følge av sammenslåingen av kommuner. Av de 427 kommuner som ikke var berørt av sammenslutningene pr. 1. januar 1965, fikk 11 nye bevillinger for alkoholomsetning i 1965, mens 5 kommuner mistet alkoholbevillingene.

Tabell 3. Bosatte i kommuner med og uten bevilling for omsetning av brennevin, vin og øl. Prosent.

	Herredskommuner			Bykommuner			Hele landet		
	1963	1964	1965	1963	1964	1965	1963	1964	1965
Brennevin, vin og alt slags øl	10,4	12,0	14,4	89,3	90,4	87,7	35,3	42,0	44,4
Vin og alt slags øl	20,3	23,8	22,8	5,3	7,8	7,3	15,6	17,7	16,5
Vin, pilsener- og bayerøl	11,0	11,5	13,3	3,2	0,3	2,6	8,6	7,2	8,9
Alt slags øl	6,4	6,0	4,8	0,1	0,4	0,4	4,4	3,8	3,0
Pilsener- og bayerøl ...	17,9	15,1	15,9	0,3	0,2	0,6	12,3	9,4	9,6
Ingen alkoholbevillinger	34,0	31,6	28,8	1,8	0,9	1,4	23,8	19,9	17,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vel 82 prosent av innbyggerne i landet var bosatt i kommuner med alkoholomsetning i 1965, mot 80 prosent året før. Stigningen i tallet på bosatte i kommuner med alkoholbevillinger må også ses i sammenheng med kommunenesammenslåingene pr. 1. januar 1965. Til sammen 10 kommuner uten alkoholbevilling i 1964 og med et innbyggerantall på rundt 55 000 (1,5 prosent av folkemengden) gikk inn i kommuner med alkoholomsetning.

Av bybefolkingen bodde nær 99 prosent og av landbefolkingen 71 prosent i kommuner med alkoholomsetning i 1965.

2. Salgs- og skjenkesteder.

I hele landet var det pr. 15. juni 1965 i alt 5 757 utsalg eller forretninger som hadde rett til å selge alkoholholdige drikkevarer. Det var 293 flere salgsteder enn året før.

Tabell 4. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl.

	Herredskommuner			Bykommuner			Hele landet		
	1963	1964	1965	1963	1964	1965	1963	1964	1965
<i>Salgssteder</i>									
Brennevin og vin	1	2	2	55	55	55	56	57	57
Vin	2	4	3	3	2	3	5	6	6
Alt slags øl	718	672	654	2 261	2 327	2 399	2 979	2 999	3 053
Pilsener- og bayerøl ...	1 990	1 858	2 004	268	544	637	2 258	2 402	2 641
I alt	2 711	2 536	2 663	2 587	2 928	3 094	5 298	5 464	5 757
<i>Skjenkesteder</i>									
Brennevin, vin og alt slags øl	81	79	85	146	162	168	227	241	253
Vin og alt slags øl	282	278	254	351	363	377	633	641	631
Vin, pilsener- og bayerøl	154	173	201	33	61	60	187	234	261
Alt slags øl	125	70	65	123	107	104	248	177	169
Pilsener- og bayerøl ...	461	448	476	111	138	158	572	586	634
I alt	1 103	1 048	1 081	764	831	867	1 867	1 879	1 948

De fleste salgsstedene (53 prosent) hadde bevilling for salg av alt slags øl, mens 46 prosent kunne selge pilsener- og bayerøl. Resten av utsalgene tilhørte Vinmonopolet, som hadde 57 utsalg for brennevin og vin og 6 utsalg for vin.

I alt hadde 1 948 hoteller, restauranter og kaféer bevilling for skjenking av alkoholholdige drikkevarer i 1965. Av skjenkestedene hadde 13 prosent både brennevins-, vin- og ølservering, 32 prosent skjenket vin og alt slags øl, og 13 prosent skjenket vin, pilsener- og bayerøl. Til sammen var det 69 eller knapt 4 prosent flere skjenkesteder i 1965 enn året før.

Regnet pr. 1 000 innbyggere var det 1,6 salgssteder og 0,5 skjenkesteder for alkoholholdige drikkevarer i 1965. I bykommuner var det 2,0 salgssteder og 0,6 skjenkesteder pr. 1 000 innbyggere, mens tilsvarende forholdstall for herredskommuner var 1,2 og 0,5.

IV. Forbruk av alkohol.

Av et samlet registrert forbruk av etylalkohol på 46,9 millioner alkohol-liter ble 36,1 millioner liter nyttet til teknisk bruk og vel 0,4 millioner liter til medisinske formål. Det registrerte forbruk av alkoholholdige drikkevarer — alkoholkonsumet — utgjorde i 1965 snautt 10,4 millioner liter ren alkohol mot 9,9 millioner liter i 1964. Alkoholkonsumet gikk således opp med 4,9 prosent fra 1964 til 1965.

Tabell 5. Brennevins-, vin- og ølkonsument.

	Brennevins-		Vin		Øl		I alt
	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 alkohol- liter
1960.....	10 449	4 520	4 438	650	87 687	3 942	9 112
1961.....	10 978	4 769	4 679	680	93 998	4 182	9 631
1962.....	10 925	4 768	4 762	680	90 540	4 137	9 585
1963.....	11 201	4 899	4 988	705	97 202	4 401	10 005
1964.....	10 906	4 725	5 266	739	97 456	4 424	9 888
1965.....	11 333	4 905	5 636	781	103 272	4 684	10 370

Av brennevins ble det i 1965 konsumert 3,9 prosent mer enn året før. Konsumet av vin og øl økte med henholdsvis 7,0 og 6,0 prosent. Oppgangen i brennevinskonsument skyldes økt salg av utenlandsk brennevins. Salget av denne varegruppen var hele 20 prosent større i 1965 enn året før. Omsetningen av forskåret brennevins gikk ned med nærmere 4 prosent, mens det var en liten oppgang i salget av innenlandsk brennevins. Salget av sterke viner steg med 2,9 prosent, av svake viner med 11,6 prosent og av musserende viner med 6,6 prosent. Omsetningen av norsk fruktvins gikk derimot ned med 3,0 prosent. Konsumet av alle typer øl økte fra 1964 til 1965. Det var størst stigning i salget av pilsener- og bayerøl med 7,3 prosent. Salget av eksport- og bokkøl økte med 3,5 prosent og omsetningen av lagerøl med 1,1 prosent.

Tabell 6. Sammensetningen av brennevins-, vin- og ølkonsument. Prosent.

	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Innenlandsk brennevins	48,2	47,0	47,5	47,3	46,3	44,8
Forskåret brennevins	33,4	33,0	32,2	31,0	29,9	27,7
Utenlandsk brennevins	18,4	20,0	20,3	21,7	23,8	27,5
Brennevins i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sterk vin	48,9	47,5	44,3	42,8	41,9	40,3
Svak vin	44,8	45,9	47,7	48,6	50,0	52,2
Musserende vin	1,8	1,9	1,8	1,8	2,0	2,0
Norsk fruktvins	4,5	4,7	6,2	6,8	6,1	5,5
Vin i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Eksport- og bokkøl.....	26,9	26,4	25,1	24,3	24,5	23,9
Pilsener- og bayerøl	66,1	67,0	67,9	68,6	69,1	69,9
Lagerøl	7,0	6,6	7,0	7,1	6,4	6,2
Øl i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Restaurantenes og hotellenes skjenking av brennevin utgjorde 3,7 prosent av det samlede salg i 1965. For vin var skjenkeandelen 37,5 prosent og for øl 25,8 prosent. Skjenkeandelen var lavere i 1965 enn året før både for brennevin, vin og øl. Restaurantkonsumet av vin og øl var imidlertid høyere i 1965 enn i 1964, henholdsvis 1,1 og 3,4 prosent. Det ble skjenket 0,6 prosent mindre brennevin.

Utsalgene omsetning av brennevin gikk opp med 4,1 prosent, av vin med 10,9 prosent og av øl med 6,9 prosent fra 1964 til 1965.

Tabell 7. Konsumet av brennevin, vin og øl fordelt på skjenkesteder og utsalg. Prosent.

	1960	1961	1962	1963	1964	1965
<i>Brennevinskonsument</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkesteder	4,3	4,1	3,9	3,8	3,9	3,7
Kjøpt i utsalg	95,7	95,9	96,1	96,2	96,1	96,3
<i>Vinkonsum</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkesteder	48,1	46,7	43,4	40,6	39,7	37,5
Kjøpt i utsalg	51,9	53,3	56,6	59,4	60,3	62,5
<i>Ølkonsument</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkesteder	27,7	26,9	26,9	26,5	26,5	25,8
Kjøpt i utsalg	72,3	73,1	73,1	73,5	73,5	74,2

Ved vurdering av alkoholkonsumet må det ved siden av konsumerte mengder og konsumets sammensetning, også tas hensyn til endringer i befolkningens størrelse og fordeling på aldersklasser. Nedenfor er det stilt opp en tabell som viser forbruket av alkohol pr. innbygger 15 år og over.

Tabell 8. Konsum av brennevin, vin og øl pr. innbygger 15 år og over.¹

	Vareliter			Alkoholliter			
	Brennev-in	Vin	Øl	Brennev-in	Vin	Øl	I alt
1960.....	3,95	1,68	33,19	1,71	0,25	1,49	3,45
1961.....	4,11	1,75	35,17	1,78	0,25	1,57	3,60
1962.....	4,04	1,76	33,48	1,76	0,25	1,53	3,54
1963.....	4,09	1,82	35,53	1,79	0,26	1,61	3,66
1964.....	3,95	1,91	35,26	1,71	0,27	1,60	3,58
1965.....	4,06	2,02	37,03	1,76	0,28	1,68	3,72

¹ Etter innbyggertallet pr. 1/1 i vedkommende år.

På grunnlag av oppgaver fra Vinmonopolet og Den norske Bryggeriforening har Byrået regnet ut konsum av brennevin, vin og øl i følgende tre salgsom-

råder: Oslo salgsområde, Bergen salgsområde og Trondheim salgsområde. En oversikt over avgrensingen av disse områder er gitt i noter til tabell X, hvor resultatene av beregningene er ført opp.

Alkoholkonsumet er vesentlig høyere i Oslo salgsområde enn i Bergen salgsområde, som igjen har større alkoholkonsum pr. innbygger enn Trondheim salgsområde.

Tallene for 1965 var for de tre salgsområder henholdsvis 3,52, 2,04 og 1,89 liter ren alkohol pr. innbygger. I Oslo og Trondheim salgsområder utgjorde brennevinet den største del av alkoholkonsumet, mens det i Bergen salgsområde ble konsumert mest alkohol i form av øl. Vinkonsumet pr. innbygger var 2—3 ganger så høyt i Oslo salgsområde som i Bergen og Trondheim salgsområder.

Alkoholkonsumet gikk opp i alle tre salgsområder fra 1964 til 1965. I Bergen og Trondheim salgsområder var stigningen henholdsvis 7,9 og 7,4 prosent, mens oppgangen i Oslo salgsområde var 2,6 prosent.

V. Konsumentenes utgifter og statens inntekter på alkoholomseningen.

Oppgavene over forbrukernes utgifter til brennevin og vin blir gitt av Vinmonopolet. Forbrukernes utgifter til øl blir beregnet i Statistisk Sentralbyrå. Beregningene bygger på prisoppgaver innhentet gjennom Byråets priskorrespondenter og på kvantumsoppgaver fra Avgiftsdirektoratet.

Tabell 9. Statens inntekter og forbrukernes utgifter på omsetningen av sprit, brennevin, vin og øl.

	Statens inntekter			Forbrukernes utgifter ¹			Statens inntekter i prosent av forbrukernes utgifter		
	Brennevin, vin og sprit	Øl	I alt	Brennevin, vin og sprit	Øl	I alt	Brennevin, vin og sprit	Øl	I alt
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Pst.	Pst.	Pst.
1960....	435,8	160,0	595,8	570,3	352,9	923,2	76,4	45,3	64,5
1961....	466,6	172,8	639,4	606,2	383,0	989,2	77,0	45,1	64,6
1962....	497,6	188,3	685,9	648,4	412,7	1 061,1	76,7	45,6	64,6
1963....	528,0	200,9	728,9	685,3	447,7	1 133,0	77,0	44,9	64,3
1964....	554,6	213,1	767,7	720,1	478,1	1 198,2	77,0	44,6	64,1
1965....	594,6	233,2	827,8	772,3	533,8	1 306,1	78,3	43,7	64,0

¹ Inkusive utgifter til innkjøp av sprit, brennevin og vin til teknisk og medisinsk bruk.

Konsumentenes utgifter i 1965 til kjøp av brennevin, vin og øl utgjorde snautt 1 294¹⁾ mill. kroner. Dette var 108,3 mill. kroner eller 9,1 prosent mer enn året før. Av utgiftsøkingen falt 41,3 mill. kroner på brennevin, 11,3 mill. kroner på vin og 55,7 mill. kroner på øl.

I 1965 utgjorde utgiftene til alkoholholdige drikkevarer 4,6 prosent av det samlede private konsum. Det var omtrent samme prosentandel som i tidlige år.

¹ Eksklusive utgifter til kjøp av sprit, brennevin og vin til teknisk og medisinsk bruk.

Fra 1964 til 1965 økte statens alkoholinntekter med 60 mill. kroner eller med 7,8 prosent. Inntektsøkingen fordeler seg med 40 mill. kroner på brennevin og vin og 20 mill. kroner på øl.

VI. Hjemmebrenning, smugling og gauking m. v.

Statistikken over alkohollovforseelsene omfatter de vanligste straffbare overtredelser av lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin og øl av 5. april 1927 (alkoholloven) og lov om tilvirkning og beskatning av brennevin av 15. august 1908 (tilvirkingsloven). En fullstendig fortegnelse over de forseelser som blir registrert, er gitt i forspalten til tabell XIV. Oppgavene som gis av politiet, har opplysninger om tallet på vedtatte forelegg og fellende dommer. Dersom en sanksjon omfatter mer enn en forseelse, blir den i statistikken tellt med i alle de grupper den gjelder.

I 1965 ble det vedtatt 1 786 forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, gauking, smugling og andre overtredelser av alkohollovene. Det var 13 prosent flere forseelser enn registrert året før.

Tabell 10. Vedtatte forelegg og fellende dommer for overtredelser av alkohollovene.

	1964			1965		
	Herreds-kommuner	By-kommuner	Hele landet	Herreds-kommuner	By-kommuner	Hele landet
Hjemmebrenning	250	72	322	220	57	277
Smugling	58	519	577	138	638	776
Ulovlig omsetning av rusdrikk (gauking)	53	166	219	42	176	218
Misbruk av denaturert sprit	31	117	148	42	99	141
Drikkelag	30	137	167	48	125	173
Andre forseelser	69	83	152	150	51	201
I alt	491	1 094	1 585	640	1 146	1 786

Storparten av oppgangen i alkohollovforseelsene skyldes smugling av alkoholdige drikkevarer. Tallet på forelegg og dommer for slike forseelser økte med over 34 prosent fra 1964 til 1965. Det ble registrert like mange tilfelle av ulovlig omsetning av rusdrikk (gauking,) misbruk av denaturert sprit og drikkelag i 1965 som året før. For hjemmebrenning ble det registrert 14 prosent færre forelegg og domfelleser, mens tallet på straffelte for andre overtredelser av alkohollovene økte med 32 prosent.

VII. Drukkenskapsforseelser.

Lov av 31. mai 1900 om løsgjengeri, betleri og drukkenskap bestemmer i § 16 at den som blir sett i åpenbart beruset tilstand på et alminnelig beferdet eller for offentlig ferdsel bestemt sted, skal straffes med bøter. I samme

lov § 17 heter det: «Den som fortsettlig eller uaktsomt hensetter seg i en beruset tilstand, hvorunder han forstyrre den alminnelige fred og orden eller den lovlige ferdsel eller forulemper eller volder fare for andre, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.» Løsgjengerloven inneholder videre (§ 19) bestemmelser om at den som på grunn av stadig misbruk av alkohol, skaffer seg midler til sin livsførsel ved betleri eller ved forsorgsstønad, skal straffes med fengsel inntil 3 måneder. Den som av samme grunn forsømmer sin forsørgerplikt, unnlater å betale bidrag til underhold av hustru, barn eller sitt barns mor, rammes av samme straffebestemmelse. Statistikken over drukkenskapsforseelser omfatter dommer, forelegg og formelle advarsler (påtaleunnlatelser) etter disse bestemmelser, det vil si strafferettslige reaksjoner for overtredelser av løsgjengerlovens §§ 16, 17 og 19.

I 1965 ble det i alt registrert 33 797 drukkenskapsforseelser. Det var 2 014 eller vel 6 prosent flere forseelser enn året før.

Tabell 11. Drukkenkapsforseelser i herreds- og bykommuner.

	Herreds-kommuner	Oslo	Bergen	Trond-heim	Stavanger	Andre bykommuner	Bykom-muner i alt	Hele landet
1960.....	4 463	12 860	3 287	1 555	1 535	10 004	29 241	33 704
1961.....	4 300	11 991	3 351	1 490	1 394	9 405	27 631	31 931
1962.....	4 475	11 471	3 523	1 480	1 081	9 369	26 924	31 399
1963.....	4 530	12 160	3 496	1 617	1 271	9 360	27 904	32 434
1964.....	4 501	12 000	3 141	1 461	1 279	9 401	27 282	31 783
1965.....	4 642	13 201	3 216	1 579	1 335	9 824	29 155	33 797

Oppgangen i tallet på drukkenskapsforseelser skyldes i første rekke Oslo, hvor det ble registrert 10 prosent flere drukkenskapsforselser. Også i Oppland, Vest-Agder, Troms og Finnmark var det forholdsvis sterk oppgang i tallet på registrerte drukkenskapsforseelser fra 1964 til 1965. I Hordaland derimot ble det registrert nesten 17 prosent færre forseelser.

Tabell 12. Drukkenkapsforseelser pr. 1 000 innbyggere.

	Oslo	Bergen	Trondheim	Stavanger	Andre kom-muner	I alt
1960.....	27,3	28,4	26,2	29,1	5,0	9,4
1961.....	25,1	29,0	25,4	26,5	4,7	8,9
1962.....	23,9	30,3	25,5	20,6	4,7	8,7
1963.....	25,2	30,0	28,2	24,3	4,7	8,9
1964.....	24,8	26,9	13,1	24,6	4,8	8,6
1965.....	27,3	27,4	13,9	217,0	5,0	9,1

¹ Fra 1. januar 1964 ble Strinda, Tiller, Leinstrand og Byneset slått sammen med Trondheim. ² Fra 1. januar 1965 ble Madla og del av Hetland slått sammen med Stavanger.

Pr. 1 000 innbyggere ble det i 1965 registrert 9,1 drukkenskapsforseelser. Det er en noe høyere drukkenskapspromille enn de nærmest foregående år. I femårsperioden 1946—1950 var drukkenskapspromillen i gjennomsnitt 12,2.

Tilsvarende tall for de to etterfølgende femårsperioder, 1951—1955 og 1956—1960, var henholdsvis 9,9 og 9,4. Gjennomsnittspromillen for 1961—1965 er beregnet til 8,8. Det har således vært en markert nedgang i tallet på drukkenskapsførerpriser pr. 1 000 innbyggere de siste 20 årene.

VIII. Promillekjøring.

Etter motorvognlovens § 17, annet ledd, er det forbudt å kjøre eller prøve å kjøre motorvogn når man er påvirket av alkohol (ikke edru). Motorvognførere som har vært innblandet i kjørehell, som kan bli gjenstand for politietterforskning, må heller ikke nyte alkohol i de seks første timene etter avsluttet kjøring (mvl. § 17, tredje ledd). Overtredelser av disse bestemmelser straffes med fengsel inntil ett år, men bøtestraff kan nyttes, dersom særlige formildende omstendigheter foreligger.

Oppgaver over tallet på domfelleser eller vedtatte forelegg for promillekjøring (overtredelser av mvl. § 17, annet og tredje ledd) hentes inn fra politiet i samband med statistikken over avsluttede motorvognsaker.

I alt 3 060 motorvognførere ble lagt straff for promillekjøring i 1965. Det var 2 prosent flere straffede enn året før. I femårsperioden 1960—1965 gikk tallet på straffede for promillekjøring opp med 40 prosent. Tallet på registrerte motorkjøretøyer økte i samme tidsrom med vel 60 prosent.

IX. Den offentlige alkoholistforsorg.

Ifølge lov om edruskapsnemnder og behandling av drifffeldige av 26. februar 1932, skal det i hver kommune være en egen nemnd, som har til oppgave å virke for bedre edruskapsforhold og ta seg av drifffeldige personer. Fra og med året 1938 har disse nemndene gitt oppgaver til Statens Edruskapsråd, som bearbeider disse opplysningsene og publiserer resultatene i en egen publikasjon. Oppgavene i dette avsnittet er gitt av Statens Edruskapsråd.

Tabell 13. Edruskapsnemndene.

	Nemnder	Nemnder som har gitt melding om virksomheten	Av disse:		
			Nemnder som har hatt alkoholmisbrukere til behandling	Nemnder som har vært i virksomhet på annen måte	Nemnder som ikke har vært i virksomhet
1960.....	732	712	558	88	66
1961.....	731	703	538	102	63
1962.....	705	686	522	120	44
1963.....	689	660	493	129	38
1964.....	525	521	439	65	17
1965.....	466	466	398	49	19

Statens Edruskapsråd fikk melding fra alle edruskapsnemndene i 1965. Oppgavene viste at 96 prosent av nemndene hadde vært i virksomhet og at 89 prosent av disse hadde hatt alkoholmisbrukere til behandling.

I alt ble det meldt 14 374 personer til edruskapsnemndene i 1965. Dette var 2,3 prosent flere meldte enn året før. Vel 70 prosent av de meldte hadde vært i kontakt med nemndene før. Sammenliknet med året før viste både tallet på tidligere meldte og på førstegangsmeldte oppgang.

Tabell 14. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene.

	Personer meldt til nemndene			Av disse meldt for første gang					
				I alt			25 år og yngre		
	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt
1960	14 059	594	14 653	3 880	153	4 033	1 020	30	1 050
1961	13 506	619	14 125	3 765	205	3 970	1 033	50	1 083
1962	13 625	630	14 255	3 575	177	3 752	1 090	51	1 141
1963	13 058	660	13 718	3 918	202	4 120	1 141	60	1 201
1964	13 495	556	14 051	3 772	215	3 987	1 397	61	1 458
1965	13 749	625	14 374	3 920	194	4 114	1 392	58	1 450

De fleste anmodningene til edruskapsnemndene om inngrep overfor alkoholmisbrukere kommer fra politiet. Politiet har i henhold til lov plikt til å gi melding til edruskapsnemndene om alle personer som blir lagt straff for beruselse. Denne meldeplikt omfatter likevel ikke personer som politiet finner at det åpenbart er hensiktsløst å gi nemndbehandling. I 1965 kom 68 prosent av anmodningene fra politiet. Ellers kom flest anmodninger fra alkoholmisbrukerens familie (14 prosent) og fra alkoholmisbrukeren selv (10 prosent).

Edruskapsnemndene fant at tre femteparter av de innkomne anmodninger om inngrep mot alkoholmisbrukere i 1965 egnet seg for nemndbehandling. De sakene som ble henlagt av nemndene, gjaldt personer, som det — etter nemndenes vurdering og gjeldende bestemmelser — ikke var tilstrekkelig grunnlag for inngrep mot, saker der en manglet tilstrekkelige opplysninger og tilfelle som ikke ble ansett som egnet til behandling av nemndene.

Edruskapsnemndene behandlet i alt 9 032 alkoholmisbrukere i 1965. Det var 250 flere enn året før. I storparten av tilfellene bestod nemndbehandlingen i å inkalle misbrukerne til drøfting av og advaring mot de problemene et fortsatt alkoholmisbruk kan medføre. Advarsel ble således nyttet som viktigste forholdsregel overfor 61 prosent av de behandlede. En noe strengere foranstaltning ble truffet overfor 11 prosent av de behandlede, som etter nemndenes beslutning ble satt under tilsyn eller innlagt i tilsynshjem, mens vel 4 prosent fikk avversanbehandling. Tvangsinnlegg i kursted fant nemndene å måtte nytte overfor 17 drikkfeldige. Nemndene besluttet dessuten, etter å ha innhentet alkoholmisbrukernes samtykke, å sende 1 063 personer til kursted. I alt ble således 1 080 personer besluttet innlagt i kursted for alkohol-skadde i 1965 mot 1 013 året før.

English summary

Alcohol Statistics provides data on production, stocks, exports, imports and use of ethyl alcohol. The statistics give information on licenses for sale of alcoholic beverages, prices of and duties on spirits, wine and beer, the consumers' expenditure on and the State's revenue from alcohol. Figures are also given on infractions of the Intoxicants Act, offences of drunkenness, drunken driving and the activity of the Temperance Boards. The returns are obtained from the Ministry of Finance, A/S Vinmonopolet (State Monopoly for production and distribution of spirits and wine), the police authorities, the state Temperance Council and the Norwegian Brewers' Association. Statistics on private production of wine and beer are not collected. For obvious reasons the same applies to illegal distillation and smuggling.

Retail prices of alcoholic beverages were raised in 1965 by an average of 3 per cent over the 1964 level. The general price level for spirits rose by 2,3 per cent; for wine, by 0,6 per cent; and for beer, by 5 per cent.

The portion of the Norwegian population living in municipalities permitting the sale of alcoholic beverages went up in 1965 to 82 per cent compared with 80 per cent in 1964. In 1965 there were 63 retail outlets for spirits and wine. This is the same number as in 1964. Shops selling all types of beer increased from 2 999 to 3 053 from 1964 to 1965, while those selling only pilsener and bavarian beer increased from 2 402 to 2 641, or by 10 per cent. Establishments licensed to serve spirits, wine and all types of beer increased from 241 in 1964 to 253 in 1965. Those licensed to serve wine and beer increased from 875 to 892. Establishments serving all types of beer fell in number from 177 in 1964 to 169 in 1965, and those serving only pilsener and bavarian beer increased from 586 to 634.

Private consumption of alcoholic beverages in terms of pure alcohol amounted to 10,4 mill. litres in 1965, as compared to 9,9 mill. litres in 1964. This represents an increase of 5 per cent. Total consumption per adult (persons 15 years of age or more) was 3,72 litres in terms of pure alcohol in 1965, and 3,58 litres in 1964. The consumption of spirits increased from 1,71 to 1,76 litres per adult, beer from 1,60 to 1,68 litres, while the consumption of wine per adult was about the same in the two years.

Consumers' expenditure on spirits, wine and beer reached a new peak in 1965. Private purchases of alcoholic beverages for the year, including payment for services rendered by restaurants and waiters, amounted to 1 293,5 mill. kroner, or 108,3 mill. kroner more than in 1964. Alcoholic beverages accounted for 4,6 per cent of total private consumption expenditure. State revenue from the sale of spirits, wine and beer increased from 768 mill. kroner in 1964 to 828 in 1965. The latter figure represents 77 per cent of the

total amount spent by consumers on spirits and wine. The corresponding figure for beer is 44 per cent.

The number of fines and convictions under the Intoxicants Act was 1 786 in 1965 as compared to 1 585 in 1964. This represents an increase of 13 per cent. Cases of illegal distillation fell from 322 to 277, while smuggling cases increased from 577 in 1964 to 776 in 1965.

Misdemeanours of drunkenness numbered 33 797 in 1965 — 2 014 cases or 6 per cent more than in the preceding year. Of these, 29 155 or 86 per cent occurred in towns.

The number of persons sentenced for driving a motor vehicle while under the influence of alcohol increased by 2 per cent from 1964 to 1965. The number of registered motor vehicles increased by about 7 per cent.

An Act of February 1932 calls for each municipality to have a Temperance Board to promote temperance and to take charge of habitual drunkards. In 1965 the Boards received requests for intervention in respect of 14 374 alcoholics — 2,3 per cent more than in the preceding year. The Boards took action in 9 032 cases, as compared to 8 782 in 1964. In most cases the person involved was called in for discussion and warned against the effects of the continued misuse of alcohol. In 61 per cent of the cases the Boards' action was limited to such admonition, while about 11 per cent of the persons dealt with were placed under supervision, and 4 per cent were given aversion treatment. The Act authorizes compulsory placement in institutions for alcoholics as the strongest measure of intervention. In 1965 the Boards took this action in 17 cases. With the consent of the alcoholics themselves, the Boards placed 1 063 persons in such institutions.

Tabeller

Tabell I. Kommuner med og uten bevillinger¹ for omsetning av brennevin, vin og øl.

	Herredskommuner			Bykommuner		
	1964		1965	1964		1965
	Kommuner	Innbyggere pr. 1/1		Kommuner	Innbyggere pr. 1/1	
Salg og skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	20	² 22	1 207 049
Salg av brennevin, vin og alt slags øl, skjenking av vin og alt slags øl	³ 2	³ 2	36 857	⁴ 3	⁴ 3	43 764
Salg av brennevin, vin, pilsener- og bayerol, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	4	2	37 297
Salg av brennevin og vin, skjenking av vin, pilsener- og bayerol	1	⁵ 1	11 033
Salg av vin og alt slags øl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl		1	66 400	1	1	13 616
Salg av alt slags øl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	4	3	17 929	—	—	.
Salg av pilsener- og bayerol, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	10	11	46 186	1	1	17 437
Skjenking av brennevin, vin og alt slags øl.	32	29	148 954	—	—	.
Omsetning av brennevin, vin og alt slags øl i alt	48	46	316 326	30	30	1 330 196
Salg og skjenking av vin og alt slags øl	3	1	10 166	1	1	13 032
Salg av vin og alt slags øl, skjenking av alt slags øl	—	—	.
Salg av alt slags øl, skjenking av vin og alt slags øl	14	15	138 677	3	3	57 043
Salg av alt slags øl, skjenking av vin, pilsener- og bayerol	10	11	98 603	1	—	.
Salg av pilsener- og bayerol, skjenking av vin og alt slags øl	23	26	208 823	4	3	14 735
Skjenking av vin og alt slags øl	18	11	42 546	2	2	26 578
Omsetning av vin og alt slags øl i alt	68	64	498 815	11	9	111 388
Salg og skjenking av vin, pilsener- og bayerol	1	1	6 252	—	1	6 702
Salg av pilsener- og bayerol, skjenking av vin, pilsener- og bayerol	31	34	232 643	—	2	32 587
Skjenking av vin, pilsener- og bayerol	9	10	52 428	1	—	.
Omsetning av vin, pilsener- og bayerol i alt	41	45	291 323	1	3	39 289
Salg og skjenking av alt slags øl	1	2	11 986	—	—	.
Salg av alt slags øl, skjenking av pilsener- og bayerol	6	4	24 231	1	1	6 126
Salg av alt slags øl	10	7	56 183	—	—	.
Salg av pilsener- og bayerol, skjenking av alt slags øl	3	1	980	—	—	.
Skjenking av alt slags øl	4	2	11 484	—	—	.
Omsetning av alt slags øl i alt	24	16	104 864	1	1	6 126
Salg og skjenking av pilsener- og bayerol.	23	28	175 799	—	—	.
Salg av pilsener- og bayerol	23	22	87 613	—	—	.
Skjenking av pilsener- og bayerol	18	18	85 304	1	1	8 821
Omsetning av pilsener- og bayerol i alt ..	64	68	348 716	1	1	8 821
Ingen alkoholomsetning ⁶	231	180	630 869	5	3	21 234
I alt	476	419	2 190 913	49	47	1 517 054

¹ Omfatter kommunale helårsbevillinger og departementsbevillinger pr. 15. juni. Byer med detaljsalg av øl fra bryggeri er regnet med blant byer med bevillinger for ølsalg. ² Inkl. Tromsø hvor skjenkebevillingen ikke omfattet eksport- og bokkol. ³ Inkl. Vefsn hvor skjenkebevillingen ikke omfattet eksport- og bokkol. ⁴ Inkl. Kristiansund hvor salgsbevillingen ikke omfattet eksport- og bokkol. ⁵ Namsos hvor salgsbevillingen også omfattet pilsener- og bayerol. ⁶ Inkl. kommuner med omsetning av bare alkoholsvakt øl.

Tabell II. Fylkesvise oppgaver over kommuner med og uten bevillinger¹ for omsetning av brennevin, vin og øl. 1965.

	Med alkohol-omsetning		Uten alkohol-omsetning		I alt	
	Kommuner	Innbyggere pr. 1/1	Kommuner	Innbyggere pr. 1/1	Kommuner	Innbyggere pr. 1/1
<i>Herredskommuner</i>						
Østfold	18	124 693	5	9 199	23	133 892
Akershus.....	25	266 414	—	.	25	266 414
Hedmark	22	149 873	—	.	22	149 873
Oppland	23	122 215	1	1 916	24	124 131
Buskerud	17	96 912	—	.	17	96 912
Vestfold	16	113 777	—	.	16	113 777
Telemark	11	58 366	4	9 265	15	67 631
Aust-Agder.....	10	40 530	12	16 992	22	57 522
Vest-Agder	—	.	11	37 033	11	37 033
Rogaland	3	17 719	19	89 072	22	106 791
Hordaland	11	112 210	25	123 890	36	236 100
Sogn og Fjordane.....	13	56 691	11	36 504	24	93 195
Møre og Romsdal	6	37 959	27	123 992	33	161 951
Sør-Trøndelag	12	55 971	13	49 692	25	105 663
Nord-Trøndelag	10	55 369	12	30 637	22	86 006
Nordland	24	166 357	19	49 530	43	215 887
Troms	10	45 245	12	33 961	22	79 206
Finnmark	8	39 743	9	19 186	17	58 929
<i>Herredskommuner i alt ...</i>	239	1 560 044	180	630 869	419	2 190 913
<i>Bykommuner</i>						
Østfold	4	75 222	—	.	4	75 222
Oslo	1	483 196	—	.	1	483 196
Hedmark	2	27 376	—	.	2	27 376
Oppland	2	43 325	—	.	2	43 325
Buskerud	3	92 272	—	.	3	92 272
Vestfold	6	50 827	—	.	6	50 827
Telemark	3	86 229	—	.	3	86 229
Aust-Agder.....	3	20 136	—	.	3	20 136
Vest-Agder	3	69 281	1	7 702	4	76 983
Rogaland	3	133 225	1	9 422	4	142 647
Bergen	1	117 290	—	.	1	117 290
Sogn og Fjordane.....	1	7 695	—	.	1	7 695
Møre og Romsdal	3	54 571	—	.	3	54 571
Sør-Trøndelag	1	113 582	—	.	1	113 582
Nord-Trøndelag	2	30 768	—	.	2	30 768
Nordland	2	27 620	—	.	2	27 620
Troms	2	51 655	—	.	2	51 655
Finnmark	2	11 550	1	4 110	3	15 660
Bykommuner i alt	44	1 495 820	3	21 234	47	1 517 054
<i>Hele landet</i>	283	3 055 864	183	652 103	466	3 707 967

¹ Se note 1 til tabell I.

Tabell III. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl¹. 1965.

	Salgssteder				Skjenkesteder							
	Brennevin og vin	Bare vin	Alt slags øl	Pilsener- og bayerøl	I alt	Brennevin, vin og alt slags øl ²	Vin og alt slags øl	Av disse: Departementsbevilling	Vin og pilsener- og bayerøl	Alt slags øl	Pilsener- og bayerøl	I alt
<i>Herredskommuner</i>												
Ostfold . . .	—	—	31	249	280	1	9	—	4	—	12	26
Akershus . . .	2	266	363	631	1	17	—	30	3	58	109	
Hedmark . . .	—	86	398	484	2	49	—	13	21	58	143	
Oppland . . .	—	18	228	246	25	70	2	40	11	88	234	
Buskerud . . .	—	37	274	311	6	28	1	25	10	98	167	
Vestfold . . .	—	130	160	290	—	3	—	16	1	28	48	
Telemark . . .	—	2	43	45	4	8	1	11	4	25	52	
Aust-Agder . . .	—	—	48	48	1	2	—	7	—	3	13	
Vest-Agder . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rogaland . . .	—	—	—	—	—	3	2	—	—	1	2	
Hordaland . . .	—	35	79	114	20	21	—	13	—	5	59	
Sogn og Fjordane . . .	—	—	30	30	14	9	2	3	4	16	46	
Møre og Romsdal . . .	—	—	13	13	3	8	3	—	—	9	20	
Sør-Trøndelag . . .	—	3	43	46	3	5	—	3	1	15	27	
Nord-Trøndelag . . .	—	1	39	40	—	4	—	8	1	6	19	
Nordland . . .	2	1	28	30	61	1	13	1	14	5	24	
Troms . . .	—	—	3	1	4	—	5	—	6	3	10	
Finnmark . . .	—	—	14	6	20	1	1	1	8	—	19	
Herreds-kommunen i alt . . .	2	3	654	2 004	2 663	85	254	11	201	65	476	1081
<i>Bykommuner</i>												
Ostfold . . .	4	—	170	23	197	10	31	—	2	11	54	
Oslo . . .	16	—	1 165	—	1 181	58	187	1	1	59	15	320
Hedmark . . .	1	1	54	35	91	11	9	—	3	5	28	
Oppland . . .	2	—	—	1	85	88	11	24	—	—	14	49
Buskerud . . .	5	—	130	129	264	13	11	—	24	9	34	91
Vestfold . . .	4	1	96	40	141	18	20	—	3	9	19	69
Telemark . . .	2	1	39	91	133	6	7	—	3	—	12	28
Aust-Agder . . .	1	—	26	5	32	—	7	—	—	—	6	13
Vest-Agder . . .	1	—	53	33	87	2	12	1	—	11	1	26
Rogaland . . .	2	—	124	61	187	9	3	—	11	—	12	35
Bergen . . .	6	—	303	—	309	10	19	—	—	4	2	35
Sogn og Fjordane . . .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Møre og Romsdal . . .	1	—	—	44	45	1	7	—	—	—	1	9
Sør-Trøndelag . . .	4	—	231	32	267	11	25	—	—	5	5	46
Nord-Trøndelag . . .	1	—	3	3	7	—	2	—	1	—	3	6
Nordland . . .	2	—	—	29	31	1	7	—	6	—	12	26
Troms . . .	2	—	2	26	30	6	2	—	8	2	6	24
Finnmark . . .	1	—	2	1	4	1	3	—	3	—	—	7
Bykom-muner i alt . . .	55	3	2 399	637	3 094	168	377	3	60	104	158	867
Hele landet	57	6	3 053	2 641	5 757	253	631	14	261	169	634	1948

¹ Omfatter salgs- og skjenkesteder med bevillinger gitt av kommunestyret (eksl. sesongbevillinger) og turist- og høyfjellshoteller med departementsbevilling pr. 15. juni. ² I herredskommunene hadde alle skjenkesteder for brennevin, vin og alt slags øl departementsbevilling, mens 7 av skjenkestedene i bykommunene hadde slik bevilling.

Tabell IV. Tilvirking, innførsel og utførsel av etyllalkohol. 1965.

	Tilvirking		Innførsel		Utførsel	
	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter	1 000 vare- liter	1 000 alkohol- liter
Sprit	1 23 858	22 904	12 559	12 057	—	—
Brennevin.....	.	.	2 972	1 585	64	26
Vin	² 317	44	5 557	763	—	—
Ol.....	112 499	5 175	89	5	9 316	495
Eksport- og bokkol	30 843	1 798	75	4	6 244	364
Pilsener- og bayerol	75 258	3 236	14	1	3 055	131
Lagerøl	6 398	141	—	—	17	—
I alt	28 123	.	14 410	.	521

¹ Av dette var 3 137 000 liter potetråsprit. ² A/S Vinmonopolets omsetning av norsk fruktvin.

Tabell V. Forbruket av sprit, brennevin og vin til tekniske og medisinske formål. 1000 alkoholliter.

	Teknisk bruk				Medisinsk bruk				Teknisk og medisinsk bruk
	Sprit	Brenne- vin	Vin	I alt	Sprit	Brenne- vin	Vin	I alt	
1958	23 294,5	9,4	1,6	23 305,5	456,8	2,3	1,1	460,2	23 765,7
1959	24 869,7	9,6	1,7	24 881,0	455,2	1,8	0,6	457,6	25 338,6
1960	30 843,0	11,0	1,2	30 855,2	437,9	1,7	0,5	440,1	31 295,3
1961	31 018,2	12,4	1,2	31 031,8	437,5	1,7	0,5	439,7	31 471,5
1962	31 787,8	12,7	1,2	31 801,7	439,0	1,6	0,5	441,1	32 242,8
1963	30 191,5	14,5	1,1	30 207,1	436,5	1,6	0,6	438,7	30 645,8
1964	29 815,6	12,2	1,0	29 828,8	464,5	1,3	0,5	466,3	30 295,1
1965	36 104,9	12,4	1,0	36 118,3	435,9	1,4	0,5	437,8	36 556,1

Tabell VI. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av brennevin. 1000 liter.

	Vinmonopolets samlede salg av			Av dette		Innenlandsk forbruk av brennevin som drikkevarer	
	innen- landsk brennevin	forskåret brennevin ¹	uten- landsk brennevin	solgt på skjenke- stedene	solgt direkte til konsument	Vareliter	Alkohol- liter
1958.....	4 954,8	3 091,7	1 460,7	420,7	8 800,6	9 221,3	3 946,7
1959.....	5 192,7	3 350,0	1 622,7	432,9	9 427,6	9 860,5	4 217,4
1960.....	5 185,6	3 596,6	1 982,2	451,3	9 997,6	10 448,9	4 519,7
1961.....	5 302,3	3 726,6	2 264,0	452,3	10 525,7	10 978,0	4 769,4
1962.....	5 325,0	3 610,1	2 284,4	428,6	10 496,3	10 924,9	4 768,4
1963.....	5 441,4	3 565,9	2 501,7	421,4	10 779,6	11 201,0	4 899,0
1964.....	5 190,6	3 353,1	2 673,5	426,3	10 479,4	10 905,7	4 725,0
1965.....	5 212,5	3 222,6	3 196,4	423,7	10 909,1	11 332,8	4 905,0

¹ Utenlandsk brennevin blandet med norsk sprit.

**Tabell VII. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av vin.
1000 Liter.**

	Vinmonopolets samlede salg ¹ av				Av dette		Innenlandsk forbruk av vin som drikkevare	
	sterk vin	svak vin	muss. vin	norsk fruktvin	solgt til skjenke- steder	solgt direkte til konsument ¹	Vareliter	Alkohol- liter
1958....	2 170,5	1 671,2	69,1	196,5	1 960,1	2 077,0	4 037,1	606,6
1959....	2 267,5	1 800,6	74,8	219,8	2 058,1	2 227,6	4 285,7	641,4
1960....	2 208,1	2 023,1	84,2	202,7	2 134,1	2 304,2	4 438,3	650,0
1961....	2 262,2	2 187,1	90,2	221,8	2 184,2	2 494,4	4 678,6	679,9
1962....	2 149,5	2 309,9	86,8	302,0	2 065,6	2 696,8	4 762,4	679,5
1963....	2 171,9	2 467,2	92,1	342,2	2 023,1	2 964,9	4 988,0	705,1
1964....	2 243,9	2 678,3	105,5	327,4	2 089,1	3 177,3	5 266,4	739,0
1965....	2 307,9	2 987,8	112,4	317,4	2 111,2	3 525,1	5 636,3	781,0

¹ Privatimportert vin er regnet med. I 1964 og 1965 ble det av private importert henholdsvis 31 040 og 37 911 liter vin.

Tabell VIII. Konsum av øl.

	1 000 vareliter						1 000 alkoholliter			
	Eksport- og bokkøl	Pilsener- og bayerøl	Lager- øl	I alt	Av dette		Eksport- og bokkøl	Pilsener- og bayerøl	Lager- øl	I alt
					levert skjenke- steder	levert forretn. og utsalg				
1958	25 377	50 156	5 296	80 829	22 200	58 629	1 447	2 056	114	3 617
1959	23 652	55 105	5 967	84 724	23 381	61 343	1 343	2 364	135	3 842
1960	23 613	57 993	6 081	87 687	24 314	63 373	1 332	2 470	140	3 942
1961	24 798	62 955	6 245	93 998	25 242	68 756	1 396	2 644	142	4 182
1962	22 704	61 520	6 316	90 540	24 321	66 219	1 308	2 688	141	4 137
1963	23 626	66 679	6 897	97 202	25 741	71 461	1 356	2 888	157	4 401
1964	23 845	67 301	6 310	97 456	25 804	71 652	1 369	2 914	141	4 424
1965	24 674	72 217	6 381	103 272	26 675	76 597	1 439	3 105	140	4 684

Tabell IX. Konsum av brennevin, vin og øl. 1 000 alkoholliter.

	1964				1965			
	Brenne- vin	Vin	Øl	I alt	Brenne- vin	Vin	Øl	I alt
Januar—februar ...	633	97	522	1 252	629	98	563	1 290
Mars—april	746	116	714	1 576	801	126	765	1 692
Mai—juni	739	126	803	1 668	768	133	875	1 776
Juli—august	835	122	868	1 825	863	129	908	1 900
September—oktober	777	117	712	1 606	771	122	737	1 630
November—desember	995	161	805	1 961	1 073	173	836	2 082
I alt	4 725	739	4 424	9 888	4 905	781	4 684	10 370

Tabell X. Konsum av brennevin, vin og øl i 3 større landsdeler. 1965.

	Solgt på eller levert til skjenke- steder	Solgt i utsalg eller levert til forretn.	I alt		Pr. innbygger ¹			
			Vare- liter	Alkohol- liter	Solgt på eller levert til skjenke- steder	Solgt i utsalg eller levert til forretn.	I alt	
					Vare- liter	Alkohol- liter	Vare- liter	Alkohol- liter
	1 000 l	1 000 l	1 000 l	1 000 l	l	l	l	l
Oslo salgsområde ²								
Brennevin.....	327	7 286	7 613	3 269	0,16	3,65	3,81	1,64
Vin	1 516	2 704	4 220	577	0,76	1,35	2,11	0,29
Øl.....	18 150	51 936	70 086	3 177	9,09	26,02	35,11	1,59
Bergen salgsområde ³								
Brennevin	45	1 658	1 703	735	0,06	2,04	2,10	0,91
Vin	291	418	709	100	0,36	0,51	0,87	0,12
Øl.....	4 021	14 169	18 190	816	4,96	17,47	22,43	1,01
Trondheim salgsomr. ⁴								
Brennevin.....	51	1 966	2 017	901	0,06	2,18	2,24	1,00
Vin	304	403	707	104	0,34	0,45	0,79	0,12
Øl.....	4 500	10 496	14 996	691	5,00	11,65	16,65	0,77

¹ Etter folketallet pr. 1/1 1965. ² Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark (unntatt Kvikne, Os og Tolga), Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder (unntatt Sirdal). ³ Sirdal, Rogaland, Hordaland, Bergen, Sogn og Fjordane, og de 15 kommunene i Møre og Romsdal som ligger sør for Romsdalsfjorden unntatt Vestnes og Rauma. ⁴ Vestnes og Rauma samt de 19 kommunene i Møre og Romsdal som ligger nord for Romsdalsfjorden, Kvikne, Os og Tolga, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark.

Tabell XI. Konsumentenes gjennomsnittsutgifter pr. liter brennevin, vin og øl.

	Kr. pr. vareliter					Kr. pr. alkoholliter			
	Brenne- vin	Vin	Øl			Brenne- vin	Vin	Øl	
			Eksport- og bokk-	Pilsener- og bayer-	Lager- øl				
					I alt				
1958.....	39,15	28,46	5,11	3,52	2,07	3,93	91,46	189,60	87,73
1959.....	39,39	28,46	5,27	3,58	2,08	3,95	92,10	190,16	87,07
1960.....	41,69	27,72	5,41	3,66	2,14	4,02	96,37	189,30	89,52
1961.....	42,40	27,57	5,40	3,74	2,18	4,07	97,60	189,70	91,59
1962.....	45,97	28,15	6,14	4,20	2,33	4,56	105,33	197,27	99,77
1963.....	47,74	27,54	6,18	4,27	2,47	4,61	109,15	194,83	101,72
1964.....	51,54	27,54	6,27	4,61	2,95	4,91	118,97	196,25	108,07
1965.....	53,25	27,73	6,58	4,87	3,10	5,17	123,02	200,12	113,96

Tabell XII. Konsumentenes alkoholutgifter.

	I alt				Pr. innbygger 15 år og over ¹			
	Brenne- vin ²	Vin ²	Øl	I alt ²	Bren- nevins ²	Vin ²	Øl	I alt ²
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1958.....	361 012	114 899	317 321	793 232	139	44	123	306
1959.....	388 448	121 964	334 536	844 948	149	46	128	323
1960.....	435 607	123 046	352 891	911 544	165	47	133	345
1961.....	465 478	128 973	383 020	977 471	174	48	144	366
1962.....	502 255	134 048	412 729	1 049 032	186	50	152	388
1963.....	534 704	137 373	447 674	1 119 751	195	50	164	409
1964.....	562 124	145 032	478 115	1 185 271	203	52	173	428
1965.....	603 436	156 291	533 804	1 293 531	216	56	191	463

¹ Etter innbyggertallet pr. 1/1 i vedkommende år. ² Brennevin og vin til medisinsk og teknisk bruk er ikke regnet med.

Tabell XIII. Statens alkoholinntekter. 1000 kr.

	1962	1963	1964	1965 ¹
Omsetningsavgift på brennevin og vin:				
Prosentavgift	355 961	378 078	394 889	415 287
Kvantumsavgift ²	29 383	30 655	37 310	38 788
Alminnelig omsetningsavgift	58 427	62 022	67 027	84 034
Overskott av A/S Vinmonopolets drift	31 800	32 000	31 000	32 500
Statsskatt (A/S Vinmonopolet)	13 046	15 047	14 295	14 000
Avgift etter rusdrikklovens ³ § 33	7 698	8 850	8 662	8 500
Avgift av bevilling til salg ⁴ og skjenking	1 306	1 315	1 452	1 489
Inntekter av brennevins- og vinomsetningen	497 621	527 967	554 635	594 598
Tilvirkingsavgift av øl	135 546	144 738	153 693	162 630
Toll av øl	152	146	180	177
Alminnelig omsetningsavgift	30 234	32 590	35 639	46 156
Skjenkeavgift	22 325	23 490	23 541	24 275
Inntekter av ølomsetningen	188 257	200 964	213 053	233 238
Statens samlede inntekter av brennevins-, vin- og ølomsetningen	685 878	728 931	767 688	827 836

¹ Foreløpige tall. ² Fra 1. januar 1963 er tilvirkingsavgifter og toll på brennevin og vin avløst av en kvantumsavgift på omsetningen. ³ Skal delvis anvendes til helseformål i kommunene, etter Stortingets nærmere bestemmelser. ⁴ Inkl. bevilingsavgifter til kommunene for vin og øl.

Tabell XIV. Vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.

	1961	1962	1963	1964	1965		
					Bykommuner	Herreds-kommuner	I alt
Hjemmebrenning (§§ 2, 17 i tilvirkingsl. ¹ og §§ 53, 54 i alk. l. ²)	356	359	379	322	57	220	277
Smugling (§§ 47—52 ²)	406	450	485	577	638	138	776
Gauking (§ 47, 1. ledd ²)	274	231	220	219	176	42	218
Sprit og brennevin	228	187	193	177	174	25	199
Essenser	1	1	—	2	—	—	—
Vin, ol og sats	45	43	27	40	2	17	19
Skjenking eller fortæringer ved forsamlingshus m. v. (§ 62 ²)	68	70	51	51	3	84	87
Drikkelag (§ 65 ²)	158	120	218	167	125	48	173
Fortæringer av medbrakt brennevin m. v. på bevertnings- steder (§ 66 ²)	83	66	87	100	48	61	109
Fortæringer av brennevin m. v. i foreninger o.l. (§ 67 ²)	1	4	2	1	—	5	5
Reseptmisbruk (§§ 2, 4, 5, 1. ledd og § 6 i lov av 20. no- vember 1923)	—	2	—	—	—	—	—
Misbruk av denaturert sprit (§ 7 jfr. § 8 i lov av 4. juni 1954)	153	143	141	148	99	42	141
Renaturering eller drikke ..	122	114	118	135	92	38	130
Salg	1	4	3	4	1	—	1
Besittelse	30	25	20	9	6	4	10
I alt	1 499	1 445	1 583	1 585	1 146	640	1 786

¹ Lov om tilvirkning, omdestillation og beskatning av brændevin m.v. av 15. august 1908.

² Lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 5. april 1927.

**Tabell XV. Fylkesvise oppgaver over vedtatte forelegg og fellende dommer
for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v. 1965.**

	Hjemme- brenning		Smugling		Gauking		Misbruk av denaturert sprit		Drikkelag		Andre rusdrif- forseelser	
	Her- reds- kom.	By- kom.	Her- reds- kom.	By- kom.	Her- reds- kom.	By- kom.	Her- reds- kom.	By- kom.	Her- reds- kom.	By- kom.	Her- reds- kom.	By- kom.
Østfold	5	2	11	27	—	4	2	6	11	8	1	1
Akershus.....	19	—	8	—	1	—	10	—	9	—	28	—
Vestfold	2	3	3	4	—	4	3	—	8	6	—	7
Oslo	13	.	291	—	52	.	26	.	—	—	—
Buskerud	22	9	—	1	3	1	—	—	—	2	1	—
Hedmark	24	2	—	—	4	—	—	—	1	—	1	—
Oppland	17	1	—	—	4	—	—	—	—	—	6	4
Telemark	10	1	2	35	2	—	—	—	2	14	—	—
Aust-Agder	2	2	5	1	1	4	2	—	—	1	—	—
Vest-Agder	1	1	4	19	2	4	—	10	—	2	2	8
Rogaland	1	—	50	96	—	60	8	33	—	60	8	6
Hordaland	6	.	23	.	5	.	—	—	11	.	4	.
Bergen	—	.	60	.	44	.	1	.	1	.	3
Sogn og Fjordane.....	15	—	4	—	7	—	—	—	5	—	1	—
Møre og Romsdal	8	5	—	34	—	—	3	12	—	—	2	1
Sør-Trøndelag	26	9	4	4	1	—	10	10	1	28	56	1
Nord-Trøndelag	11	7	—	—	3	1	2	—	—	—	7	—
Nordland	28	1	5	65	3	—	1	—	—	—	17	5
Troms	9	—	3	1	3	2	—	1	—	2	8	6
Finnmark	14	1	16	—	3	—	1	—	—	1	8	9
I alt	220	57	138	638	42	176	42	99	48	125	150	51

Tabell XVI. Drukkenskapsforseelser registrert i alt og forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende.

	Alle forseelser				Forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende			
	1962	1963	1964	1965	1962	1963	1964	1965
<i>Herredskommuner</i>								
Østfold	412	403	374	374	246	256	263	245
Akershus.....	805	825	801	857	558	576	542	621
Hedmark	217	263	314	235	183	212	210	150
Oppland	180	149	158	171	130	98	125	123
Buskerud	209	177	140	175	135	121	100	117
Vestfold	190	180	134	166	96	89	68	78
Telemark	309	309	295	363	189	174	202	231
Aust-Agder.....	193	190	198	198	115	99	106	103
Vest-Agder	223	213	139	106	123	59	74	54
Rogaland	240	249	225	204	180	204	144	168
Hordaland	446	414	384	320	301	280	238	186
Sogn og Fjordane	122	106	136	126	111	92	134	114
More og Romsdal	110	132	160	153	91	107	135	117
Sør-Trøndelag	140	134	113	99	69	82	74	64
Nord-Trøndelag	95	105	94	117	59	71	64	70
Nordland	193	191	444	494	120	128	262	343
Troms	126	127	84	102	81	75	61	67
Finnmark	265	342	308	382	178	255	240	288
Herredskommuner i alt	4 475	4 509	4 501	4 642	2 965	2 978	3 042	3 139
<i>Bykommuner</i>								
Østfold	1 623	1 491	1 509	1 564	683	691	758	762
Akershus.....	6	6	.	.	5	5	.	.
Oslo	11 471	12 160	12 000	13 201	9 572	10 141	9 743	11 183
Hedmark	289	323	206	313	102	104	76	152
Oppland	273	304	285	389	80	98	165	229
Buskerud	811	778	813	770	326	364	385	371
Vestfold	923	807	875	860	421	375	373	378
Telemark	1 157	1 134	1 445	1 275	419	402	739	736
Aust-Agder.....	357	371	359	356	77	96	72	69
Vest-Agder	929	956	979	1 149	417	441	449	656
Rogaland	1 513	1 777	1 815	1 968	997	1 223	1 220	1 373
Bergen	3 523	3 496	3 141	3 216	2 273	2 294	1 991	2 017
Sogn og Fjordane	11	26	30	29	2	7	21	16
Møre og Romsdal	690	760	628	595	368	408	331	314
Sør-Trøndelag	1 480	1 617	1 461	1 579	930	1 073	1 082	1 194
Nord-Trøndelag	81	85	97	85	46	62	79	60
Nordland	872	798	539	566	338	346	209	190
Troms	654	758	762	884	185	248	385	403
Finnmark	261	278	338	356	102	129	112	98
Bykommuner i alt	26 924	27 925	27 282	29 155	17 343	18 507	18 190	20 201
Hele landet	31 399	32 434	31 783	33 797	20 308	21 485	21 232	23 340

Tabell XVII. Drukkenskapsforseelser med og uten arrestasjon etter kjønn. 1965.

	Med arrestasjon			Uten arrestasjon			Alle forseelser		
	Menn	Kvin- ner	I alt	Menn	Kvin- ner	I alt	Menn	Kvin- ner	I alt
<i>Herredskommuner</i>									
Østfold	262	1	263	109	2	111	371	3	374
Akershus.....	476	18	494	341	22	363	817	40	857
Hedmark	144	3	147	86	2	88	230	5	235
Oppland	61	2	63	108	—	108	169	2	171
Buskerud	121	3	124	51	—	51	172	3	175
Vestfold	141	3	144	22	—	22	163	3	166
Telemark	184	—	184	177	2	179	361	2	363
Aust-Agder.....	130	2	132	65	1	66	195	3	198
Vest-Agder	47	1	48	57	1	58	104	2	106
Rogaland	133	—	133	71	—	71	204	—	204
Hordaland	156	3	159	161	—	161	317	3	320
Sogn og Fjordane	33	1	34	91	1	92	124	2	126
Møre og Romsdal	37	—	37	116	—	116	153	—	153
Sør-Trøndelag	25	3	28	68	3	71	93	6	99
Nord-Trøndelag	6	—	6	111	—	111	117	—	117
Nordland	286	4	290	203	1	204	489	5	494
Troms	9	—	9	92	1	93	101	1	102
Finnmark	191	1	192	188	2	190	379	3	382
Herredskommuner i alt.....	2 442	45	2 487	2 117	38	2 155	4 559	83	4 642
<i>Bykommuner</i>									
Østfold	1 405	46	1 451	109	4	113	1 514	50	1 564
Oslo	11 007	1 084	12 091	935	175	1 110	11 942	1 259	13 201
Hedmark	275	9	284	29	—	29	304	9	313
Oppland	331	4	335	52	2	54	383	6	389
Buskerud	707	27	734	34	2	36	741	29	770
Vestfold	692	13	705	147	8	155	839	21	860
Telemark	1 213	26	1 239	36	—	36	1 249	26	1 275
Aust-Agder.....	331	3	334	22	—	22	353	3	356
Vest-Agder	1 083	33	1 116	33	—	33	1 116	33	1 149
Rogaland	1 880	36	1 916	49	3	52	1 929	39	1 968
Bergen	3 058	154	3 212	3	1	4	3 061	155	3 216
Sogn og Fjordane	10	—	10	19	—	19	29	—	29
Møre og Romsdal	551	5	556	39	—	39	590	5	595
Sør-Trøndelag	1 474	75	1 549	28	2	30	1 502	77	1 579
Nord-Trøndelag	39	—	39	45	1	46	84	1	85
Nordland	489	8	497	68	1	69	557	9	566
Troms	780	9	789	94	1	95	874	10	884
Finnmark	325	1	326	30	—	30	355	1	356
Bykommuner i alt.....	25 650	1 533	27 183	1 772	200	1 972	27 422	1 733	29 155
Hele landet	28 092	1 578	29 670	3 889	238	4 127	31 981	1 816	33 797

Tabell XVIII. Månedsvise oppgaver over drukkenskapsforseelser. 1965.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
<i>Herredskommuner</i>												
Østfold	26	15	29	38	34	46	27	39	32	40	28	20
Akershus	45	59	77	77	85	85	80	68	82	93	47	59
Hedmark	13	21	17	14	24	25	30	35	13	16	6	21
Oppland	27	18	5	9	16	23	14	18	10	7	16	8
Buskerud	16	8	16	4	21	11	20	17	15	14	21	12
Vestfold	3	5	9	10	20	17	29	15	15	22	10	11
Telemark	23	18	18	37	28	67	67	18	29	12	15	31
Aust-Agder	21	11	12	21	13	30	32	9	13	17	14	5
Vest-Agder	3	1	9	13	5	18	8	6	20	9	8	6
Rogaland	22	21	9	11	15	26	10	24	17	17	14	18
Hordaland	29	21	12	25	25	21	42	33	36	21	35	20
Sogn og Fjordane.....	10	8	8	6	7	19	19	6	10	13	15	5
Møre og Romsdal	10	14	5	11	12	17	8	20	20	13	11	12
Sør-Trøndelag	10	5	13	3	12	8	13	4	10	11	5	5
Nord-Trøndelag	11	7	6	5	18	8	14	18	14	3	9	4
Nordland	37	41	40	34	53	37	38	66	45	37	31	35
Troms	5	5	6	3	13	10	9	12	15	12	8	4
Finnmark	28	31	28	37	22	24	33	42	55	34	25	23
Herredskommuner i alt	339	309	319	358	423	492	493	450	451	391	318	299
<i>Bykommuner</i>												
Østfold	100	98	92	166	167	131	169	148	131	183	74	105
Oslo	842	955	1 045	1 090	1 090	1 323	1 396	1 449	1 217	1 167	746	881
Hedmark	4	17	14	23	32	25	49	31	29	38	18	33
Oppland	15	12	43	32	37	37	48	35	45	50	20	15
Buskerud	59	70	53	58	73	59	100	62	69	84	44	39
Vestfold	47	64	54	57	93	84	98	79	107	67	63	47
Telemark	69	112	115	108	119	117	132	107	103	107	88	98
Aust-Agder	29	16	31	33	31	30	38	32	28	35	20	33
Vest-Agder	90	90	104	110	107	89	108	109	90	93	73	86
Rogaland	113	104	164	183	178	160	163	190	190	245	112	166
Bergen	209	252	265	289	315	257	327	262	263	273	210	284
Sogn og Fjordane.....	4	1	2	1	1	2	5	1	4	3	3	2
Møre og Romsdal	41	57	66	56	56	38	47	71	31	47	43	42
Sør-Trøndelag	113	109	106	139	160	128	146	178	129	110	133	128
Nord-Trøndelag	4	9	10	—	13	6	1	18	6	9	6	3
Nordland	29	30	54	27	72	44	68	59	60	50	37	36
Troms	52	78	64	60	94	76	87	88	83	62	65	75
Finnmark	16	18	18	24	32	32	30	34	55	37	37	23
Bykommuner i alt ..	1 836	2 092	2 300	2 456	2 670	2 638	3 022	2 953	2 640	2 660	1 792	2 096
Hele landet	2 175	2 401	2 619	2 814	3 093	3 130	3 515	3 403	3 091	3 051	2 110	2 395

Tabell XIX. Drukkenskapsforselser i de enkelte bykommuner. 1965.

	Med arrestasjon		Uten arrestasjon		Alle forselse			Av disse begått av:	
	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	I alt	Innen- bys- boende	Uten bys- boende
Halden	228	9	37	2	265	11	276	77	199
Sarpsborg	353	11	52	2	405	13	418	157	261
Fredrikstad	563	15	16	—	579	15	594	359	235
Moss	261	11	4	—	265	11	276	169	107
Oslo	11 007	1 084	935	175	11 942	1 259	13 201	11 183	2 018
Hamar	194	8	4	—	198	8	206	97	109
Kongsvinger	81	1	25	—	106	1	107	55	52
Lillehammer	120	1	23	2	143	3	146	68	78
Gjøvik	211	3	29	—	240	3	243	161	82
Ringerike	91	1	8	—	99	1	100	64	36
Drammen	512	26	2	1	514	27	541	241	300
Kongsberg	104	—	24	1	128	1	129	66	63
Holmestrand	42	—	6	—	48	—	48	27	21
Horten	162	2	2	—	164	2	166	103	63
Tønsberg	111	3	123	6	234	9	243	88	155
Sandefjord	195	4	9	2	204	6	210	68	142
Larvik	169	4	7	—	176	4	180	90	90
Stavern	13	—	—	—	13	—	13	2	11
Porsgrunn	572	19	6	—	578	19	597	259	338
Skien	534	7	—	—	534	7	541	396	145
Notodden	107	—	30	—	137	—	137	81	56
Risor	21	—	2	—	23	—	23	9	14
Arendal	275	1	13	—	288	1	289	49	240
Grimstad	35	2	7	—	42	2	44	11	33
Kristiansand	949	33	—	—	949	33	982	559	423
Mandal	110	—	20	—	130	—	130	77	53
Farsund	9	—	2	—	11	—	11	5	6
Flekkefjord	15	—	11	—	26	—	26	15	11
Eigersund	132	—	22	—	154	—	154	31	123
Sandnes	107	—	3	—	110	—	110	39	71
Stavanger	1 282	32	20	1	1 302	33	1 335	1 027	308
Haugesund	359	4	4	2	363	6	369	276	93
Bergen	3 058	154	3	1	3 061	155	3 216	2 017	1 199
Flora	10	—	19	—	29	—	29	16	13
Ålesund	241	1	17	—	258	1	259	136	123
Molde	67	2	4	—	71	2	73	26	47
Kristiansund	243	2	18	—	261	2	263	152	111
Trondheim	1 474	75	28	2	1 502	77	1 579	1 194	385
Steinkjer	2	—	31	—	33	—	33	22	11
Namsos	37	—	14	1	51	1	52	38	14
Bodo	125	1	41	—	166	1	167	65	102
Narvik	364	7	27	1	391	8	399	125	274
Harstad	257	2	15	—	272	2	274	85	189
Tromsø	523	7	79	1	602	8	610	318	292
Hammerfest	302	1	7	—	309	1	310	63	247
Vardo	14	—	14	—	28	—	28	21	7
Vadsø	9	—	9	—	18	—	18	14	4
Bykommuner i alt	25 650	1 533	1 772	200	27 422	1 733	29 155	20 201	8 954
Bykom. med brennevinsutsalg	24 048	1 514	1 509	196	25 557	1 710	27 267	19 261	8 006
Bykom. uten brennevinsutsalg	1 602	19	263	4	1 865	23	1 888	940	948

Merknad: Byer med sperret skrift hadde brennevinsutsalg.

Tabell XX. Motorvognførere ialagt straff for promillekjøring.

	1961	1962	1963	1964	1965
Østfold	174	187	174	175	218
Akershus.....	253	201	203	262	239
Oslo	388	477	525	503	472
Hedmark	111	154	141	145	163
Oppland	87	82	111	105	74
Buskerud	168	152	169	182	204
Vestfold	175	215	207	206	210
Telemark	144	191	170	210	219
Aust-Agder	76	74	68	72	83
Vest-Agder	105	109	87	110	129
Rogaland	115	151	127	148	186
Hordaland	53	83	75	84	102
Bergen	55	48	87	76	77
Sogn og Fjordane	30	24	48	37	47
Møre og Romsdal	94	114	107	160	119
Sør-Trøndelag	114	126	107	133	150
Nord-Trøndelag	41	38	64	73	81
Nordland	121	128	121	183	152
Troms	63	79	70	65	76
Finnmark	44	28	54	69	59
Hele landet	2 411	2 661	2 715	2 998	3 060

Tabell XXI. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene.

	Alkohol- mis- brukeren selv	Alkohol- mis- bruke- rens familie	Politiet	Både politiet og fami- lien	Sosial- styret	Lege eller prest	Andre nemnder	Inngrep etter nemndas eget tiltak	I alt
<i>Menn:</i>									
1958...	917	1 425	12 891	621	37	116	68	251	16 326
1959...	1 125	1 853	10 842	2 719	49	111	80	224	17 003
1960...	1 182	1 348	10 724	348	37	104	77	239	14 059
1961...	1 146	1 390	9 978	393	59	149	84	307	13 506
1962...	1 373	1 465	9 746	523	54	146	77	241	13 625
1963...	1 011	1 316	9 595	439	148	171	127	251	13 058
1964...	1 394	1 622	9 391	475	114	145	99	255	13 495
1965...	1 316	1 865	9 338	554	103	178	43	352	13 749
<i>Kvinner:</i>									
1958...	26	46	602	11	4	4	7	15	715
1959...	47	75	429	136	3	12	8	14	724
1960...	34	63	468	6	2	7	5	9	594
1961...	76	44	461	4	3	11	6	14	619
1962...	76	76	427	14	2	11	8	16	630
1963...	59	83	432	24	6	15	14	27	660
1964...	71	67	359	13	5	17	8	16	556
1965...	87	79	373	26	16	18	5	21	625

Tabell XXII. Alkoholmisbrukere behandlet av edruskapsnemndene etter behandlingsmåten¹.

	Gitt ad-varsel	Satt under tilsyn	Gitt av- san-be-hand-ling	Meldt inn i av-holds-lag eller -losje	Skaffet arbeid	Fratatt rådighet over lønn		Inn-lagt i til-syns-hjem	Be-handlet i klinikkk	Besluttet innlagt i kursted		I alt
						Fri-villig	Tvang			Fri-villig	Tvang	
<i>Menn:</i>												
1958..	8 149	488	764	117	183	25	10	388	313	887	30	11 354
1959..	8 273	460	662	81	268	32	2	725	341	871	27	11 742
1960..	6 375	352	733	120	230	25	12	686	328	845	21	9 727
1961..	5 901	430	642	205	266	20	6	717	460	1 035	32	9 714
1962..	7 503	489	652	147	293	15	13	626	611	1 257	30	11 636
1963..	7 286	347	802	111	243	42	205	445	520	960	26	10 987
1964..	5 095	396	636	52	218	14	125	447	477	911	24	8 395
1965..	5 307	360	360	79	248	14	126	565	515	961	14	8 549
<i>Kvinner:</i>												
1958..	390	41	41	8	7	4	—	2	9	45	1	548
1959..	367	46	35	11	14	2	10	1	14	68	—	568
1960..	234	32	32	10	17	—	1	3	13	41	1	384
1961..	159	37	43	14	9	—	—	18	17	81	2	380
1962..	232	15	27	2	4	—	—	3	6	76	2	367
1963..	205	44	32	8	14	—	—	18	17	83	1	422
1964..	178	49	26	—	10	2	—	15	29	78	—	387
1965..	215	38	43	—	7	—	33	24	18	102	3	483

¹ De behandlede er fort opp under den viktigste av de forholdsregler som er truffet overfor dem.

Tabell XXIII. Pasienter i offentlige og godkjente private kursteder for alkoholikere.

	Kursteder	Effektive plasser pr. 31/12	Innlagte pasienter	Av disse:		Innlagte pasienter som tryggedekassene betaler for	Pasienter pr. 31/12
				Innlagt av nemndene	Innlagt privat		
1958.....	15	483	1 491	1 212	145	1 420	467
1959.....	17	523	1 802	1 097	503	1 598	479
1960.....	19	685	2 644	1 565	328	2 565	685
1961.....	23	783	2 783	1 686	315	2 627	732
1962.....	24	775	2 828	1 685	263	2 664	735
1963.....	24	780	2 760	1 658	255	2 620	735
1964.....	24	791	2 964	1 726	298	2 699	769
1965.....	23	715	3 074	2 105	286	2 919	761

Tabell XXIV. Edruskapsnemndenes utgifter. Kroner.

	Regnskap				Bevilget 1966
	1962	1963	1964	1965	
Kuropophold	360 400	365 000	603 600	903 600	899 400
Hjelp til familien	331 600	309 400	395 400	345 700	605 600
Hjelp til utskrevne pasienter	98 000	79 900	224 900	97 600	241 200
Opplysningsvirksomhet	315 600	310 100	313 900	573 300	640 800
Administrasjon	746 300	814 900	773 300	751 000	503 400
Andre utgifter	378 300	456 100	236 700	171 700	219 300
I alt	2 230 200	2 335 400	2 547 800	2 842 900	3 109 700
Refusjon fra staten for utlegg til kur- opp hold, administrasjon og opplysn- virksomhet	233 200	268 400	254 300	232 600	120 000
Kommunenes nettoutgifter	1 997 000	2 067 000	2 293 500	2 610 300	2 989 700

Norges offisielle statistikk, rekke A

Norway's Official Statistics, Series A

Rekke A Stensil-, offsettrykk 1966 (forts.)

- Nr. 155 Lønnstelling for arbeidere i bergverksdrift og industri 2. kvartal 1965 I *Wage Census for Workers in Mining and Manufacturing I*
- 156 Forsorgsstønad og kommunal trygd 1964 *Public Assistance and Municipal Social Pensions*
- 157 Industristatistikk 1964 *Industrial Statistics*
- 158 Jaktstatistikk 1965 *Hunting Statistics*
- 159 Nasjonalregnskap med fjorten og fem produksjonssektorer 1949—1961 II *National Accounts Classified by Fourteen and Five Industrial Sectors II*
- 160 Lønnstelling for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1965 II *Wage Census for Workers in Mining and Manufacturing II*
- 161 Lønnstelling for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1965 III *Wage Census for Workers in Mining and Manufacturing III*
- 162 Daginistitusjoner for barn 1964 *Nursery Schools and Day Nurseries*
- 163 Sivilrettsstatistikk 1965 *Civil Judicial Statistics*
- 164 Undervisningsstatistikk 1965—66 I Folke- og framhaldsskoler *Educational Statistics I Primary and Continuation Schools*
- 165 Undervisningsstatistik 1965—66 III Høgre allmennskoler *Educational Statistics III Secondary Schools*
- 166 Undervisningsstatistik 1965—66 IV Fag- og yrkesskoler *Educational Statistics IV Vocational Statistics*
- 167 Finansinstitusjoner. Regnskapstall 1965 *Financial Institutions. Summary of Accounts*

Statistisk Sentralbyrå utgir dessuten skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serie offentliggjøres undersøkelser, som ikke er av rent statistisk karakter, bl. a. historiske og analytiske studier om økonomiske og sosiale forhold.

The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier» (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies of economic and social problems.

Kortere avhandlinger gis i serien «Artikler». Shorter reports in the series «Artikler».

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende periodiske hefter: The Central Bureau of Statistics publishes the following periodical bulletins:

Statistisk månedshefte *Monthly Bulletin of Statistics*.

Månedsstatistikk over utenrikshandelen *Monthly Bulletin of External Trade*.

Statistisk ukehefte *Weekly Bulletin of Statistics*.

Abonnement på disse heftene kan tegnes både hos bokhandlerne og i Statistisk Sentralbyrå. For Statistisk månedshefte er prisen pr. år. kr. 20,00, pr. nr. kr. 2,00. Prisen pr. år for Månedsstatistikk over utenrikshandelen er kr. 25,00, pr. nr. kr. 2,50. For Statistisk ukehefte er prisen pr. år kr. 30,00, pr. nr. kr. 0,75. For subscription to the bulletins please apply to the Central Bureau of Statistics, Oslo.

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

Pris kr. 6,00.

REKLAMETRYKK A.S - BERGEN